

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

22.08 2024-cü il tarixli
3-28/32-5407/2024 nömrəli əmrinə
32 nömrəli əlavə

“Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

“Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030624
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 5245
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 4
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Avtomobillərin təmiri
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Nəqliyyat vasitələri və xidmət
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Tam orta təhsil bazasından 1 il, Ümumi orta təhsil bazasından 2 və ya 3 il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin ixtisas modulları üzrə qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilənlərin attestasiyasının aparılması Qaydası”na, ümumtəhsil fənləri üzrə attestasiya “Ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
No	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərinin miqdarı					məsləhət
			I	II				
			15	10	3	9	1	
	2	3	4	5	6	7	8	
	Baza modulları							
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1				
2	Xarici dildə ünsiyyət	45	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30		3				
4	Sahibkarlıq	30	2					
5	İKT-dən istifadə	45	3					
	Baza modulları üzrə cəm:	175	9	4				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri	410	16	17				
6	Əmək təhlükəsizliyi, sanitariya və gigiyena qaydaları	45	3					
7	Daxili yanma mühərriki	80	2	5				
8	Qidalanma və alıqdırma sistemi	60	4					
9	Elektrik/Elektron sistem	75	5					
10	Şassi	90	2	6				
11	Avtomobillərin istismarı	60		6				

	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri – cəmi	410	16	17				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	395	10	14	35			
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1340	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20						20
	YEKUN	1360						

İxtisasın adı: Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası										
Təhsil müddəti: 2 il										
No	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərslər saatlarının miqdarı							məsləhət saatları
			I kurs			II kurs				
			I	II		I	II			
			15	20	3	15	10	12	1	
1	Çağırışaqədərki hazırlıq	60	1	1		1	1			
2	Fiziki tərbiyə	60	1	1		1	1			
3	Ana dilində ünsiyyət	30	2							
4	Xarici dildə ünsiyyət	45	3							
5	İKT-dən istifadə	45	3							
6	Hesablama əməliyyatları	30				2				
7	Sahibkarlıq	40		2						
8	Peşə etikası	40		2						
9	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30					3			
10	Estetika və mədəni özünüifadə	30				2				
		410	10	6	0	6	5			
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	895	14	15	0	15	16			

11	Əmək təhlükəsizliyi, sanitariya və gigiyena qaydaları	60	4							
12	Daxili yanma mühərriki	230		4		6	6			
13	Qidalanma və alışdırma sistemi	110	6	1						
14	Elektrik/Elektron sistem	120	4	3						
15	Şassi	250		5		6	6			
16	Avtomobillərin istismarı	125		2		3	4			
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	900	11	14	35	14	14	0		
	İstehsalat təcrübəsi	480						40		
	Tələbələrə maksimum məcburi dərslər yükü	2685	35	35	35	35	35	40	0	0
	Məsləhət	20								20
	YEKUN	2705								

İxtisasın adı: Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası (dual təhsil)							
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)							
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərin miqdarı				məsləhət
			I	II			
			15	15	7	1	
	2	3	4	5	6	7	
	Baza modulları						
1	Xarici dildə ünsiyyət	45	3				
2	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30	2				
3	Sahibkarlıq	30	2				
4	İKT-dən istifadə	45		3			
	Baza modulları üzrə cəm:	150	7	3			
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri	375	14	11			
5	Əmək təhlükəsizliyi, sanitariya və gigiyena qaydaları	30	2				
6	Daxili yanma mühərriki	45	3				
7	Qidalanma və alışdırma sistemi	60	2	2			
8	Elektrik/Elektron sistem	45	2	1			
9	Şassi	60	2	2			
10	Avtomobillərin istismarı	135	3	6			

	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri – cəmi	375	14	11			
11	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	420	14	14			
12	İstehsalat təcrübəsi	400		8	40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1345	35	36	40		
	Məsləhət saatları	20					20
	YEKUN	1365					

Qeyd:

- 1) Dual təhsil proqramları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- 2) Qarşılıqlı razılıq və maddi-texniki baza imkan verdikdə istehsalat təlimi tam olaraq və ya bir hissəsi işgötürən müəssisələrdə təşkil edilə bilər.

İxtisas: Avtomobil diaqnostikası və təmiri üzrə usta										
Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)										
№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurslar və yarım illər üzrə həftəlik saatların miqdarı							məsləhət
			I kurs		II kurs		III kurs			
			18	20	18	20	15	10	12	
	Ümumtəhsil fənləri									
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	1		
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2			
3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	1		
4	İnformatika	152	2	2	2	2				
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1				
6	Fizika	76	1	1	1	1				
7	Biologiya	76	1	1	1	1				
8	Coğrafiya	76	1	1	1	1				
9	Kimya	76	1	1	1	1				
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2				
11	Çağırışa qədərki hazırlıq	101	1	1	1	1	1	1		
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəm:	1731	21	21	21	21	7	3	0	

	Baza modulları									
12	Peşə etikası	40				2				
13	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	30						3		
14	Sahibkarlıq	40		2						
15	İKT-dən istifadə	45					3			
	Baza modulları üzrə cəm:	155	0	2	0	2	3	3	0	
	İxtisas modulları	767	7	5	7	5	11	15		
16	Əmək təhlükəsizliyi, sanitariya və gigiyena qaydaları	54	3							
17	Daxili yanma mühərriki	184	4	2	4					
18	Qidalanma və alıqdırma sistemi	114		3	3					
19	Elektrik/Elektron sistem	140				2	4	4		
20	Şassi	180				3	4	6		
21	Avtomobillərin istismarı	95					3	5		
	İxtisas modulları üzrə cəm:	767	7	5	7	5	11	15	0	
	İstehsalat təlimi	882	7	7	7	7	14	14		
	İstehsalat təcrübəsi	480							40	
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərslər yükü	4015								
	Məsləhət saatları	20								20
	Yekun	4035	35	35	35	35	35	35	40	

Modul spesifikasiyası

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət
Modulun kodu: 2
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazım olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi biləcək, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, istehsalat sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gündəlik həyatda sadə cümlələr ilə özünü ifadə edir;
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir;
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini təsvir edir;
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir;
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları təsvir edir;
3. Maliyyə ilə bağlı məsələlərdə ünsiyyət qurur;
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.
Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskusiyalar aparmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir;
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir;

3. Texnologiyanın əhəmiyyətini şərh edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə

Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.

Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlamağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmununa necə tətbiq edilməsini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.

2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir.
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparmağı bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxımları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarımları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.
5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlamağı və məsələlərin həllində onlardan istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındakı diaqramları qurur.
Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq etməyi bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexslər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.
Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyasını izah edir.

2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımı resursları müəyyənləşdirib toplamağı və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlamağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Fiziki tərbiyə
Modulun kodu: 9
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Hərəkəti və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişaf etdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin harmonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl etməyi, birgə fəaliyyət bacarıqlarını nümayiş etdirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları
Modulun kodu: 11
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqləri sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Yanğın təhlükəsinin qarşısını ala biləcək tədbirləri və yanğının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
Təlim nəticəsi 4: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini və profilaktikasın izah edir.
3. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.

Modulun adı: Daxili Yanma Mühərrikləri
Modulun kodu: 12
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə ümumi DYM-nin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını, mühərrik güc sistemlərini biləcək. Onları məharətlə söküb yığma və digər əməliyyatlarını yerin yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Benzin və qazla işləyən daxili yanma mühərrikləri (DYM) haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarı
1. DYM-nin mexanizm və sistemlərini, onları təşkil edən komponentləri sadalayır.
2. SPI, MPI, GDI və dual sistemləri, onların iş prinsiplərini izah edir.
3. CNG, LPG və LNG sistemlərini bilir və onların iş prinsiplərini izah edir.
4. DYM-nin yağlanma sisteminin iş prinsipini və əsas hissələrini sadalayır.
5. DYM-nin soyutma sisteminin iş prinsipini və əsas hissələrini şərh edir.
6. Mühərrik yağları və soyutma mayələrinin təsnifatını izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Dizel daxili yanma mühərrikləri (DYM) haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Dizel DYM-nin mexanizm və sistemlərini, onları təşkil edən komponentləri sadalayır.
2. DI, TDI, CDI və CRDI tip sistemləri və onların iş prinsiplərini izah edir.
3. Dizel mühərrikinin yağlanma sisteminin iş prinsipini bilir və əsas hissələri haqqında məlumat verir.
4. Dizel mühərrikinin soyutma sisteminin iş prinsipini bilir və əsas hissələrindən danışır.
5. EGR sisteminin funksiyasını bilir və növlərini izah edir.
6. Dizel mühərrik yağları və soyutma mayelərinin təsnifatını şərh edir.
Təlim nəticəsi 3: Daxili yanma mühərrikləri (DYM) gücləndirici sistemləri haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Turbo sisteminin funksiyasını, növlərini və əsas hissələrini izah edir.
2. Vanos (VVT) sisteminin iş prinsipini bilir, növlərini və əsas hissələrini sadalayır.
3. Valvatronik (valvetronic) sisteminin iş prinsipini, növlərini və əsas hissələrini izah edir.
4. Kompresor (Supercharger) sisteminin funksiyasını, növlərini və əsas hissələri haqqında məlumat verir.
5. Dəyişən sıxılma nisbəti (VCR) sisteminin funksiyasını bilir, növlərini və əsas hissələri haqqında danışır.

Modulun adı: Qidalanma və alışdırma sistemi
Modulun kodu: 13
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə benzin mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını məharətlə söküb yığma və digər əməliyyatlarını yerinə yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Benzinlə işləyən alışdırma sistemi haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Qidalanma sisteminin komponentləri haqqında məlumat verir.
2. Yanacaq nasoslarının növləri və iş prinsipini izah edir.
3. Benzin püskürmə forsunkalarının növləri və iş prinsipi haqqında danışır.

4. Sorma və xaricetmə sisteminin komponentləri və iş prinsipini izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Dizel ilə işləyən yanacaq sistemi haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dizel qidalanma sisteminin komponentlərini şərh edir.
2. Dizel yanacaq nasoslarının növləri və iş prinsipindən danışır.
3. Dizel püskürmə forsunkalarının növləri və iş prinsipini izah edir.
4. Sorma və xaricetmə sisteminin komponentləri və iş prinsipi haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 3: Daxili yanma mühərrikinin alışdırma sistemi haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Benzin DYM sisteminin növlərindən danışır.
2. Alışdırma sisteminin komponentlərini izah edir.
3. Alışdırma makarasının növləri və iş prinsipləri haqqında məlumat verir.
4. Alışdırma şamlarının növləri və iş prinsipini şərh edir.
5. Dizel DYM isitmə şamlarının növləri və iş prinsipini təsvir edir.

Modulun adı: Şassi
Modulun kodu: 14
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu bitirdikdən sonra tələbə: Avtomobilin ilişmə muftası cihazlarının strukturunu/adını/avtomobilin ilişmə muftası sisteminin yığılması və sökülməsi vasitəsilə onun iş prinsiplərini izah edəcək; avtomobilin ilişmə muftası sisteminin yığılması/ölçülməsi vasitəsilə ilişmə muftasını bacarıqla təmir etmək iqtidarında olacaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Transmissiyanı təşkil edən komponentləri bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobilin ilişmə muftası sistemi və iş prinsipini izah edir.
2. Sürətlər qutusunun növləri və iş prinsipini şərh edir.
3. Kardan ötürməsinin quruluşu və iş prinsipini izah edir.
4. Baş ötürülmənin quruluşu və iş prinsipini izah edir.

5. Diferensialın quruluşu və iş prinsipini şərh edir.
6. Yarımoxların quruluşu və iş prinsipi haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 2: İdarəetmə sistemini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sükan və idarəetmə mexanizmlərinin növləri və iş prinsipini izah edir.
2. Hidravlik və elektrik gücləndiricilərinin quruluşu və iş prinsipini şərh edir.
3. Əyləc sisteminin növləri, quruluşu və iş prinsipi haqqında danışır.
Təlim nəticəsi 3: Ön və arxa asqı sistemlərinin elementlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ön asqı sisteminin növləri, quruluşu və iş prinsipini izah edir.
2. Arxa asqı sisteminin növləri, quruluşu və iş prinsipini şərh edir.
3. Amartizatorların növləri, quruluşu və iş prinsipini izah edir.
Təlim nəticəsi 4: Hərəkət sisteminin elementlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çərçivənin quruluşu və növlərini izah edir.
2. Təkər topunun quruluşu və növlərini şərh edir.
3. Təkər və şin sisteminin quruluşu və növlərini haqqında məlumat verir.

Modulun adı: Elektrik/Elektron sistem
Modulun kodu: 15
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtomobil akkumulyatorunu doldurmaqla, avtomobil akkumulyatorunun quruluşunu və adını/ onun işləmə prinsiplərini izah edə biləcək. Avtomobil akkumulyatorunun doldurulmasını təcrübədə yerinə yetirərək akkumulyatoru müvafiq qaydada doldurmağı biləcək.
Təlim nəticəsi 1: Elektrik komponentlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarı
1. OM Qanununu haqqında məlumat verir.
2. Ardıcıl və paralel birləşməni izah edir.

3. Cərəyan şiddəti, gərginlik və müqaviməti bir-birindən fərqləndirərək izah edir.
4. Dəyişən və sabit cərəyan haqqında məlumat verir.
Təlim nəticəsi 2: Elektrik dövryyəsinin sxemini oxumağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sxem elementlərini (tranzistor, rezistor və s) izah edir.
2. Prinsipial sxemin öyrənilməsini qaydalarını göstərir.
3. Sxeme görə nasazlığı təyin edir.
Təlim nəticəsi 3: Elektron multimetrəndən istifadə qaydalarını bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Multimetrin növlərini təsvir edir.
2. Multimetrin naqillərini qoşmağı və istifadə qaydalarını göstərir.
3. Praktiki ölçmələrin aparılmasını icra edir.
Təlim nəticəsi 4: Doldurma və işəsalma sisteminin diaqnostikası və təmirini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Akkumulyatorun növləri, xarakteristikası və tiplərini izah edir.
2. Akkumulyatorun yoxlanma qaydalarını göstərir.
3. Startapın və generatorun iş prinsiplərindən danışır.
Təlim nəticəsi 5: Avtomobilin elektron diaqnostikasını bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Diaqnostika avadanlıqlarının növləri haqqında məlumat verir.
2. Diaqnostika avadanlıqlarının qoşulma və istifadə qaydalarını izah edir.
3. Nasazlıq kodlarının düzgün oxunması və təhlili qaydaları haqqında məlumat verir.
4. Real zamanda nasazlıq kodlarının oxunmasını izah edir.
5. Nasazlıq kodlarının silinməsi və yenidən yoxlanma prosesi haqqında danışır.
6. Sistemin EİB-a (Elektron idarəetmə bloku) uyğunlaşdırma prosesini yerinə yetirməyin qaydasını təsvir edir.

Modulun adı: Avtomobillərin istismarı

Modulun kodu: 12

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtomobil nəqliyyatının hərəkət tərkibini və avtomobil nəqliyyatı müəssisələrinin növləri və bu müəssisələrdə avtomobillərə texniki xidmət və onların təşkili qaydaları, texniki avadanlıqlar və istismar materialları haqqında biləcək və tətbiqini bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Avtomobil nəqliyyatının təsnifatını və hərəkət tərkibini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilləri yükləmə, daşıma qabiliyyətinə və kuzasının tipinə görə fərqləndirir.
2. Yedəkçi avtomobillər və onların növlərini sadalayır.
3. Avtomobillərin istismar göstəricilərini izah edir.
4. Avtomobillərin yanacaq-sürtkü materiallarının sərfiyyat normalarını təsvir edir.

Təlim nəticəsi 2: Hərəkət tərkibinə göstərilən texniki xidmətin və təmirin əsaslarını bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstismar prosesində avtomobilin texniki vəziyyətinin dəyişməsinə izah edir.
2. Avtomobilin hissələrində yeyilmələrin texniki vəziyyətinə dəyişməsinə təsirini şərh edir.
3. Avtomobilin uzun ömürlülyünə təsir edən amilləri sadalayır.
4. Avtomobilin texniki vəziyyətini müəyyənləşdirmək üçün diaqnostikanın aparılma üsullarını sadalayır.

Təlim nəticəsi 3: Avtomobillərə texniki xidməti müvafiq qaydada həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobillərə texniki xidmətlərin təşkili qaydalarını göstərir.
2. Avtomobillərin ümumi texniki vəziyyətinin diaqnostikasını müəyyən edir.
3. Texniki xidmət zamanı işə maneə yaradan vəziyyətləri izah edir.
4. Avtomobillərə texniki qulluq metodlarını izah edərək onlara qulluq göstərir.

Təlim nəticəsi 4: Avtomobillərə texniki xidmət və cari təmir zamanı işlədilmiş avadanlıqları və alətləri bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobillərin texniki xidməti üçün servis avadanlıqlarının təsnifatını və istifadə qaydalarını izah edir.
2. Sökmə-yığıma avadanlıqlarını təsvir edir.

3. Qaldırıcı vasitələrdən istifadə qaydalarını və onlara texniki qulluq qaydaları haqqında məlumat verir.
4. Yığma və yuma avadanlıqlarını sadalayır.
5. Müasir texniki xidmət avadanlıqlarının iş prinsipini izah edir.
6. Texniki xidmətdən sonra avadanlıqların təmizlənməsi və təsnifata uyğun yerləşdirilməsindən danışır.

Modulun adı: İstehsalat təlimi
Modulun kodu: 18
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamladıqda tələbə avtomobil müəssisələrində təhlükəsizlik- texnikasına əməl etməklə iş yerinin və işin tələblərinə uyğun istifadə olunacaq alət və avadanlıqların təhlükəsiz tətbiqini, mühərrikin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını məharətlə söküb yığma və təmirini, avtomobilin ilişmə muftası cihazlarının strukturunu/adını/avtomobilin ilişmə muftası sisteminin yığılması və sökülməsini, Yanacaq sistemini məharətlə sökməklə, yanacaq sistemini dəyişdirmək və sınaqdan keçirməyi, texniki təmir təlimatlarına uyğun olaraq diaqnostik avadanlıqlardan istifadə etməklə yoxlamağı bacaracaq. Avtomobil akkumulyatorunun doldurulmasını təcrübədə yerinə yetirəcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Benzin mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını məharətlə söküb yığma və digər əməliyyatlarını yerinə yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Benzin DYM-nin ətraf hissələrinin sökülməsini həyata keçirir.
2. Mühərrikin kuzovdan çıxarılması ardıcılığını həyata keçirir.
3. Benzin DYM-nin silindr blok başlığının sökülməsini yerinə yetirir.

4. Silindrlər blokunun hissələrə ayıraraq sökülməsini yerinə yetirir.
5. Silindr başlığının əsas hissələrinin yoxlanması,ölçülməsi və yığılması işlərini aparır.
6. Silindr bloku və hissələrin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini həyata keçirir.
7. Mühərrik yağlama, soyutma sisteminin hissələrini sökməyi, yoxlamağı və yığmağı yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 2: Dizel mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını sökülmə yığma və digər əməliyyatlarını yerin yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dizel DYM-nin ətraf hissələrinin sökülməsini həyata keçirir.
2. Mühərrikin kuzovdan çıxarılması ardıcılığını həyata keçirir.
3. Dizel DYM-nin Silindr blok başlığının sökülməsini yerinə yetirir.
4. Silindrlər blokunun hissələrə ayıraraq sökülməsini yerinə yetirir.
5. Silindr başlığının əsas hissələrinin yoxlanması,ölçülməsi və yığılması işlərini aparır.
6. Silindr bloku və hissələrin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini həyata keçirir.
7.Mühərrik yağlama, soyutma sisteminin hissələrini sökməyi, yoxlamağı və yığmağı yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin şassi sistemi strukturunu /adını/ avtomobilin ilişmə muftası,transmissiya, asqı və idarəetmə sisteminin yığılması və sökülməsi vasitəsi ilə onun iş prinsiplərini izah edərək, avtomobilin şassi sisteminin yığılması/ölçülməsi vasitəsilə təmir etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları
1. İlişmə muftası sisteminin yoxlanmasını və təmir prosesini həyata keçirir.
2. Transmissiya sistemlərini yoxlamağı, problemləri aradan qaldırmağı yerinə yetirir.
3. Sürətlər qutusunun növlərinə görə problemləri təyin və təmir etməyi icra edir.
4. Asqı sistemi, elektron idarəetməli asqı sisteminin təmirini həyata keçirir.
5. İdarəetmə sistemlərinin problemlərinin təyini və təmirini yerinə yetirir.
6. Təkər və şin sistemi problemlərini aradan qaldırmağı yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 4: Avtomobil Elektrik/Elektron sistemini və onun işləmə prinsiplərini izah etməyi bilir və avtomobil elektrik/elektron sistemini təcrübədə yerinə yetirərək müvafiq qaydada təmirini bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Avtomobil akkumulyatorunun təchizini həyata keçirir.
2. Doldurma və işəsalma sistemini diaqnostika və təmir edir.
4. İşıqlandırma və siqnal sisteminin diaqnostikası və təmirini həyata keçirir.
5. Elektrik dövrələrini yoxlamaq ,skanerlə diaqnostika və təmirini icra edir.
6. Salon iqlim sisteminin diaqnostikasını və təmirini həyata keçirir.
7. İdarəetmə, təhlükəsizlik sistemlərinin diaqnostikası və təmirini yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 5: Qidalanma və Alışdırma sisteminin dəyişdirilməsi və sınaqdan keçirilməsi vasitəsilə, Qidalanma/Alışdırma sisteminin quruluşunu və adını və onun əməliyyat prinsiplərini izah etməyi bilir, qidalanma/alışdırma sistemini məharətlə sökməklə, hissələri dəyişdirmək və sınaqdan keçirməyi, mühərriki skaner vasitəsilə düzgün yoxlamaqla mühərrikin vəziyyətini sınaqdan keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Benzin DYM-nin qidalanma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi yerinə yetirir.
2. Benzin DYM-nin alışdırma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi həyata keçirir.
3. Benzin DYM-nin növlərinə görə yanacaq nasoslarını yoxlamağı və təmir etməyi icra edir.
4. Dizel DYM-nin qidalanma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi yerinə yetirir.
5. Dizel DYM-nin EGR sistemini yoxlamağı və təmir etməyi həyata keçirir.
6. Dizel DYM-nin növlərinə görə yanacaq nasoslarını yoxlamağı və təmir etməyi icra edir.
7. DYM-nin yanacaq rampasından injectorları çıxarmağı, avadanlıqda test etməyi və montajını həyata keçirir.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi
Modulun kodu: 19
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamladıqda tələbə avtomobil müəssisələrində təhlükəsizlik- texnikasına əməl etməklə iş yerinin və işin tələblərinə uyğun istifadə olunacaq alət və avadanlıqların təhlükəsiz tətbiqini, mühərrikin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını məharətlə söküb yığma və təmirini, Avtomobilin ilişmə muftası cihazlarının strukturunu/adını/avtomobilin ilişmə muftası sisteminin yığılması və sökülməsini, Yanacaq sistemini məharətlə sökməklə, yanacaq sistemini dəyişdirmək və sınaqdan keçirməyi, texniki təmir təlimatlarına uyğun olaraq diaqnostik avadanlıqlardan istifadə etməklə yoxlamağı bacaracaq. Avtomobil akkumulyatorunun doldurulmasını təcrübədə yerinə yetirəcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Benzin mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını məharətlə söküb yığma və digər əməliyyatlarını yerin yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Benzin DYM-nin ətraf hissələrinin sökülmesini həyata keçirir
2. Mühərrikin kuzovdan çıxarılması ardıcılığını həyata keçirir.
3. Benzin DYM-nin silindr blok başlığının sökülmesini yerinə yetirir.
8. Silindrlər blokunun hissələrə ayıraraq sökülmesini yerinə yetirir.
9. Silindr başlığının əsas hissələrinin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini aparır.
10. Silindr bloku və hissələrin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini həyata keçirir.
11. Mühərrik yağlama, soyutma sisteminin hissələrini sökməyi, yoxlamağı və yığmağı yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 2: Dizel mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini, mühərrikin mexaniki komponentlərini, mühərrik və silindr bloku başlığını sökmə yığma və digər əməliyyatlarını yerinə yetirmək üçün əlavə vasitələrdən istifadə edərək müayinə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Dizel DYM-nin ətraf hissələrinin sökülmesini həyata keçirir.
2. Mühərrikin kuzovdan çıxarılması ardıcılığını həyata keçirir.
3. Dizel DYM-nin silindr blok başlığının sökülmesini yerinə yetirir.
4. Silindrlər blokunun hissələrə ayıraraq sökülmesini yerinə yetirir.
5. Silindr başlığının əsas hissələrinin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini aparır.
6. Silindr bloku və hissələrin yoxlanması, ölçülməsi və yığılması işlərini həyata keçirir.
7. Mühərrik yağlama, soyutma sisteminin hissələrini sökməyi, yoxlamağı və yığmağı yerinə yetirir.

<p>Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin şassi sistemi strukturunu /adını/ avtomobilin ilişmə muftası,transmissiya, asqı və idarəetmə sisteminin yığılması və sökülməsi vasitəsi ilə onun iş prinsiplərini izah edərək, avtomobilin şassi sisteminin yığılması/ölçülməsi vasitəsilə təmir etməyi bacarır.</p>
<p>Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. İlişmə muftası sisteminin yoxlanmasını və təmir prosesini həyata keçirir.</p>
<p>2.Transmissiya sistemlərini yoxlamağı, problemləri aradan qaldırmağı yerinə yetirir.</p>
<p>3.Süsətlər qutusunun növlərinə görə problemləri təyin və təmir etməyi icra edir.</p>
<p>4.Asqı sistemi, elektron idarəetməli asqı sisteminin təmirini həyata keçirir.</p>
<p>5. İdarəetmə sistemlərinin problemlərinin təyin və təmirini yerinə yetirir.</p>
<p>6. Təkər və şin sistemi problemlərini aradan qaldırmağı yerinə yetirir.</p>
<p>Təlim nəticəsi 4: Avtomobil Elektrik/Elektron sistemini və onun işləmə prinsiplərini izah etməyi bilir və avtomobil elektrik/elektron sistemini təcrübədə yerinə yetirərək müvafiq qaydada təmirini bacarır.</p>
<p>Qiymətləndirmə meyarları</p>
<p>1. Avtomobil akkumulyatorunun təchizini həyata keçirir.</p>
<p>2. Doldurma və işəsalma sistemini diaqnostika və təmir edir.</p>
<p>4. İşıqlandırma və siqnal sisteminin diaqnostikası və təmirini həyata keçirir.</p>
<p>5. Elektrik dövrlərini yoxlamaq ,skanerlə diaqnostika və təmirini icra edir.</p>
<p>6. Salon iqlim sisteminin diaqnostikasını və təmirini həyata keçirir.</p>
<p>7. İdarəetmə, təhlükəsizlik sistemlərinin diaqnostikası və təmirini yerinə yetirir.</p>
<p>Təlim nəticəsi 5: Qidalanma və Alışdırma sisteminin dəyişdirilməsi və sınaqdan keçirilməsi vasitəsilə, Qidalanma/Alışdırma sisteminin quruluşunu, adını və onun</p>

əməliyyat prinsiplərini izah etməyi bilir, qidalanma/alışdırma sistemini məharətlə sökməklə, hissələri dəyişdirmək və sınaqdan keçirməyi, mühərriki skaner vasitəsilə düzgün yoxlamaqla mühərrikin vəziyyətini sınaqdan keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Benzin DYM-nin qidalanma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi yerinə yetirir.
2. Benzin DYM-nin alışdırma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi həyata keçirir.
3. Benzin DYM-nin növlərinə görə yanacaq nasoslarını yoxlamağı və təmir etməyi icra edir.
4. Dizel DYM-nin qidalanma sistemini yoxlamağı və təmir etməyi yerinə yetirir.
5. Dizel DYM-nin EGR sistemini yoxlamağı və təmir etməyi həyata keçirir.
6. Dizel DYM-nin növlərinə görə yanacaq nasoslarını yoxlamağı və təmir etməyi icra edir.
7. DYM-nin yanacaq rampasından injektorları çıxarmağı, avadanlıqda test etməyi və montajını həyata keçirir.

İxtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

“Avtomobil diaqnostikası və təmiri ustası” ixtisası üzrə mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı azı 5 il, istehsalat və ya 1 il pedaqoji təcrübəsi olmalı, tədris etdiyi modullar (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olunduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılmalıdır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş “Ana dilində ünsiyyət” səriştəsi “Azərbaycan dili”, “Xarici dildə ünsiyyət” səriştəsi “Xarici dil”, “İnformasiya texnologiyaları” səriştəsi “İnformatika”, “Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə” səriştəsi isə “Riyaziyyat” fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə “Azərbaycan dili - dövlət dili kimi”;
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə “Xarici dil”, “Fiziki tərbiyə”.
 - 2.3. “İnformatika” fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabinetini olmayan peşə təhsili müəssisələrində “İnformatika” fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. “Xarici dil” fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları “əsas xarici dil” əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında” qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə “Peşə təhsili haqqında” qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı

ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat” (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla “Stem” fənni əlavə olaraq tədris olunur.